

SÍNDIC DE GREUGES DE LA COMUNITAT VALENCIANA

SÍNDIC DE GREUGES DE LA COMUNITAT VALENCIANA REGISTRE GENERAL
18/06/2010
EIXIDA NUM. 24875

Conselleria d'Infraestructures i Transports
Hble. Sr. Conseller
Av. Blasco Ibáñez, 50
VALENCIA - 46010 (València)

=====
Ref. queixa núm. 101839
=====

Assumpte: discriminació del valencià en toponímia oficial.

Hble. Sr.,

Vam rebre en esta institució un escrit signat pel Sr. (...), que va estar registrat amb el número indicat més amunt.

Substancialment manifestava que «(...) la Conselleria d'Infraestructures i Transports per la senyalització de la nova carretera "Ronda d'Oriola"», com també que Crevillent està retolat únicament com a *Crevillente* tot i que la seua nomenclatura oficial és exclusiva en valencià, o Alacant, que sempre apareix en castellà: *Alicante*.

En considerar que la queixa reunia els requisits establits en els articles 12 i 17 de la Llei 11/1988, de 26 de desembre, del Síndic de Greuges, va ser admesa i li'n vam donar trasllat de conformitat amb el que determina l'article 18.1 de la llei esmentada, a fi de contrastar les al·legacions formulades per la persona interessada i per demanar que ens remetera informació suficient sobre la realitat d'aquelles i de la resta de circumstàncies concurrents en este supòsit.

La comunicació rebuda de la Conselleria d'Infraestructures i Transport donava compte del següent:

"En contestación a su escrito por el que interesa informe en relación con la queja de referencia, iniciada por D. (...) sobre la discriminación del valenciano en toponimia oficial, concretamente en la señalización de la Ronsa de Orihuela, cúmpleme informarle que las señales eran provisionales y que se han cursado las oportunas instrucciones para subsanar esta deficiencia y se rotule como Crevillent y Alacant."

De la comunicació rebuda es dedueix que el problema de fons que va motivar el present expedient de queixa serà solucionat en haver-se cursat les instruccions necessàries per a adequat la senyalització de la Ronda d'Orihuela a la denominació reglamentaria.

No obstant la ràpida solució del problema de fons, la tramitació del present expedient planteja una qüestió sobre la qual esta institució no pot deixar de pronunciar-se, relativa a l'adequat respecte dels drets lingüístics dels ciutadans.

El present expedient de queixa s'inicia, com coneix, com a conseqüència d'un escrit dirigit a esta institució per l'interessat, el Sr. (...), íntegrament redactat en valencià.

En conseqüència, i com a garantia dels drets reconeguts en la Llei d'ús i ensenyament del valencià, que en l'article 11 estableix que:“(...) en aquelles actuacions administratives iniciades a instància de part i en les que hi haja altres interessats que així ho manifestaren, l'Administració actuant haurà de comunicar-los tot el que els afecte en la llengua oficial que trien, qualsevol que fóra la llengua oficial en què s'haguera iniciat. 2. De la mateixa manera, siga quina siga la llengua oficial emprada, en els expedients iniciats d'ofici, les comunicacions i la resta d'actuacions es faran en la indicada pels interessats”, la petició d'informe que els va ser realitzada, es va fer en la llengua triada per l'interessat, açò és, en valencià.

No obstant això, l'informe remés per vosté es troba redactat íntegrament en llengua castellana.

La Generalitat Valenciana, en compliment del mandat estatutari contingut en l'Estatut d'autonomia, va promulgar la Llei 4/1983, de 23 de novembre, d'ús i ensenyament del valencià, el preàmbul de la qual assenyala la necessitat recuperar l'ús social i oficial del valencià.

L'esmentada llei va significar, d'una banda, el compromís de la Generalitat Valenciana de defensar el patrimoni cultural de la nostra Comunitat i, especialment, la recuperació social del valencià, definit com a llengua històrica i pròpia del nostre poble” i, d'altra banda, superar la relació de desigualtat existent entre les dos llengües oficials de la Comunitat Valenciana, el valencià i el castellà.

La cooficialitat lingüística instaurada per la Constitució espanyola, que reconeix com a llengua oficial d'una determinada comunitat autònoma, no sols l'idioma castellà, sinó també el propi d'eixa comunitat autònoma, va modificar substancialment l'ús, tant de privat com oficial, de les diverses llengües en el territori de l'Estat espanyol; és per això que les comunitats autònomes amb idioma oficial propi han legislat sobre la matèria, mitjançant les denominades lleis de normalització lingüística, amb la finalitat de fomentar l'ús oficial de la llengua cooficial amb l'objectiu que esta abastara cotes semblants a aquelles que corresponen al castellà com a idioma oficial del territori espanyol.

La persecució d'estos legítims objectius, reconeguts en les legislacions autonòmiques davall l'empara atorgada per la Constitució, no pot però desconèixer, i de fet no ho desconeix, que l'article 14 de la Constitució estableix el principi d'igualtat, amb interdicció de totes maneres de discriminació, inclosa la discriminació per motiu de llengua, i la declaració de l'article 3 del mateix text constitucional, que estableix expressament el dret de tots els ciutadans a usar la llengua espanyola.

En este sentit, la pròpia Llei d'ús i ensenyament del valencià, conscient de la vigència absoluta del principi d'igualtat i de la prohibició de discriminació per motiu de llengua, declara en l'article 4, que “(...) *en cap cas es podrà seguir discriminació pel fet d'emprar qualssevol de les dos llengües oficials*” de la Comunitat Valenciana.

Una de les conseqüències essencials que es deriven dels mandats continguts en els preceptes anteriorment mencionats, és el dret que assistix a qualsevol ciutadà, en les seues relacions amb l'Administració, a triar la llengua en què este desitge que es produïsquen les comunicacions i la tramitació dels expedients, sorgint el correlatiu deure de l'Administració a respectar la dita elecció i a emprar, al llarg de tot el procediment, l'idioma que haguera sigut triat. D'acord amb això, l'article 11, anteriorment mencionat, declara que: “(...) en aquelles actuacions administratives iniciades a instància de part i en les que hi haja altres interessats així ho manifesten, l'Administració actuant haurà de comunicar-los tot allò que els afecte en la llengua oficial que trien, qualsevol que fóra la llengua oficial en què s'haguera iniciat. 2. De la mateixa manera, siga quina siga la llengua oficial emprada, en els expedients iniciats d'ofici, les comunicacions i la resta d'actuacions es faran en la indicada pels interessats”.

En el present expedient, però, la remissió d'una part essencial d'un informe en castellà, quan la llengua triada pel ciutadà ha sigut el valencià, no s'ajusta a estos mandats legals anteriorment exposats.

Atenent a tot el que hem exposat més amunt, i de conformitat amb el que preveu l'article 29 de la Llei de la Generalitat Valenciana 11/1988, de 26 de desembre, reguladora d'esta institució, **HE DE RECORDAR A LA CONSELLERIA D'INFRAESTRUCTURA I TRANSPORT** els deures legals que la Constitució i la legislació vigent li imposa de respectar els drets lingüístics dels administrats, i utilitzar en tots els procediments i en qualssevol altres formes de relació amb ells, la llengua (castellana o valenciana) triada per ells.

D'acord amb la normativa citada, li agraïm que ens remeta en el termini d'un mes, el preceptiu informe en què ens manifeste l'acceptació del recordatori de deures legals que es fa o, si s'escau, les raons que considere per a no acceptar-la.

En transcórrer el termini d'una setmana, la present resolució serà inserida en la pàgina web de la institució.

Atentament,

José Cholbi Diego
Síndic de Greuges de la Comunitat Valenciana